

Sfanta Cuvioasa Parascheva

La 14 octombrie, in fiecare an, Biserica Ortodoxa de pretutindeni praznuieste pe Sfanta Cuvioasa Parascheva. In chip deosebit ea este cinstita in Moldova, intrucat de 350 de ani moastele ei se gasesc la Iasi. Este cunoscuta in popor si sub numele de "Sfanta Vineri" sau "Vinerea Mare". Cuvioasa Parascheva a trait in prima jumatate a veacului al XI-lea. S-a nascut in Epivat (azi Boiados) in Tracia, pe tarmul Marii Marmara, in apropiere de Constantinopol (azi Istanbul), pe atunci capitala Imperiului bizantin. Parintii ei erau oameni de neam bun si credinciosi, ravnitori spre cele sfinte. Un frate al ei, dupa ce a invatat carte, s-a calugarit sub numele de Eftimie; apreciat de carmutorii de atunci ai Bisericii, dar si de credinciosi, a fost ales la vremea convenita episcop in localitatea Madite. Parascheva si-a petrecut anii copilariei in casa parintilor sub ocrotirea acestora. Se spune ca pe cand avea zece ani a auzit citindu-se intr-o biserica cuvintele Mantuitorului: "Oricine voieste sa vina dupa Mine, sa se lepede de sine, sa-si ia crucea sa si sa-Mi urmeze Mie (Marcu 8, 34)". Aceste cuvinte au impresionat-o atat de mult, incat si-a impartit toate hainele saracilor. Acelasi lucru l-a facut si in alte imprejurari, fara sa tina seama de mustarile parintilor ei. Dupa trecerea catorva ani, si-a parasit parintii si "frumusetea acestei lumi", retragandu-se "in adancul pustiei". S-a oprit mai intai la Constantinopol, unde a ascultat cuvinte de invatatura de la calugari si calugarite cu aleasa viata duhovniceasca. Urmand sfaturile acestora, a parasit capitala, indreptandu-se spre tinutul Pontului, oprindu-se la manastirea Maicii Domnului din Heracleea, unde a ramas vreme de cinci ani. De aici a plecat spre Tara Sfanta, in dorinta de a-si petrece restul vietii in locurile pe care le-a strabatut si Mantuitorul Iisus Hristos si Sfintii Apostoli. Dupa ce a vazut Ierusalimul, s-a asezat intr-o manastire de calugarite in pustiul Iordanului, unde s-a nevoit cu postul si cu rugaciunea, intocmai ca Sfantul Ioan Botezatorul, ca Maria Egipteanca sau ca atatia alti ostenitori spre cele duhovnicesti. Mitropolitul Varlaam al Moldovei in Cazania sa, tiparita la Iasi in 1643, spune ca acum nu mai avea grija "nici de vesminte si de asternuturi, nici de mancari si de mese, nici de casa sau slujnice, ci numai de curatia sufletului si de raspuns judecatii ce va sa fie". Ea "pururea suspina si neparasit tanjea cumu-si va infrumuseta sufletul, cum se va logodi pe sine Mirelui ceresc, lui Iisus Hristos, cum se va indulci la vederea Mirelui sau, de slava si de lumina si de bucuria cea fericita. De aceasta... ochii de lacrimi ii erau intunecati pururea". Intr-o noapte, insa,

pe cand avea ca la 25 de ani, un inger i-a spus, in vis, sa se reintoarca in locurile parintesti: "Sa lasi pustia si la mosia ta sa te intorci, ca acolo ti se cade sa lasi trupul pamantului si sa treci din aceasta lume catre Dumnezeu, pe Care L-ai iubit". Si continua mitropolitul Varlaam in Cazania sa ca ea "fara de voie lasa pustia si se intoarse in lume si la Tarigrad (Constantinopol, n.n.) veni. Si mereu in biserica Precistei ce este in Vlaherna si catre icoana Sfintiei Sale cazul si cu lacrimi se ruga asa si zicea: N-am alta nadejde, n-am alt acoperamant. Tu-mi fii indreptatoare, tu-mi fii folositoare... Ca pana am umblat in pustie pe tine te-am avut ajutor, iar acum, daca m-am intors in lume, indrepteaza-ma pana la sfarsitul vietii mele, ca alta nadejde nu am". Din Constantinopol s-a indreptat spre Epivat, localitatea in care vazuse lumina zilei, fara sa spuna cuiva cine este si de unde vine. "Acolo - continua mitropolitul Varlaam - truda catre truda si durere catre durere adauga, cu post si cu nedormire pe sine se infrumuseta..., cu lacrimi pamantul uda si asa se ruga: Doamne Iisuse Hristoase, cauta din locasul Tau cel sfant; am lasat toate si dupa Tine am calatorit in toata viata mea. Si acum, indura-te Doamne, spune ingerului bland sa ia cu pace sufletul meu". Impacata cu sine, cu oamenii si cu Dumnezeu, si-a dat astfel sufletul. A fost ingropata ca o straina, nimeni nestiind cine era. Dar Dumnezeu, voind sa o proslaveasca, a descoperit in chip minunat cine era acea straina. Se spune ca un marinar a murit pe o corabie, iar trupul i-a fost aruncat in mare. Valurile l-au aruncat la tarm, iar un sihastru care traia acolo, a rugat pe niste crestini sa-l ingroape dupa randuiala crestineasca. Sapand deci o groapa, "aflara trupul Prea Cuvioasei Parascheva neputred si plin de mireasma". Cu toate acestea, au pus alaturi de ea si trupul corabierului. Dar in noaptea urmatoare, unuia din crestinii care sapasera groapa, cu numele Gheorghe, i s-a aratat in vis o imparateasa, sezand pe un scaun luminat si inconjurata de ingeri, iar unul dintre acestia il mustra pentru ca n-a scos din groapa trupul Cuvioasei Parascheva. Iar imparateasa pe care o vazuse in vis si care nu era alta decat Cuvioasa Parascheva - i-a poruncit sa ia degrabă trupul ei si sa-l aseze undeva la loc de cinste. In aceeasi noapte, o credincioasa pe numele Eftimia a avut aceeasi vedenie. Credinciosii de acolo, auzind de visul celor doi, au inteles ca este un semn dumnezeiesc, drept care au luat trupul Cuvioasei din mormant si l-au asezat in biserica Sfintii Apostoli din Epivat. Indata au avut loc vindecari minunate in urma rugaciunilor care se faceau langa cinstitele sale moaste. Se spune ca dreptcredinciosii crestini din Epivat au zidit o biserica chiar pe locul in care au trait parintii ei si unde vazuse ea insasi lumina zilei. Vestea despre acestea s-a raspandit in toata Peninsula Balcanica si in Asia Mica, incat multi credinciosi greci, bulgari si valahi din aceste locuri se indreptau spre Epivat ca sa se inchine la cinstitele ei moaste si sa-i ceara sa mijloceasca in fata tronului ceresc pentru ei.